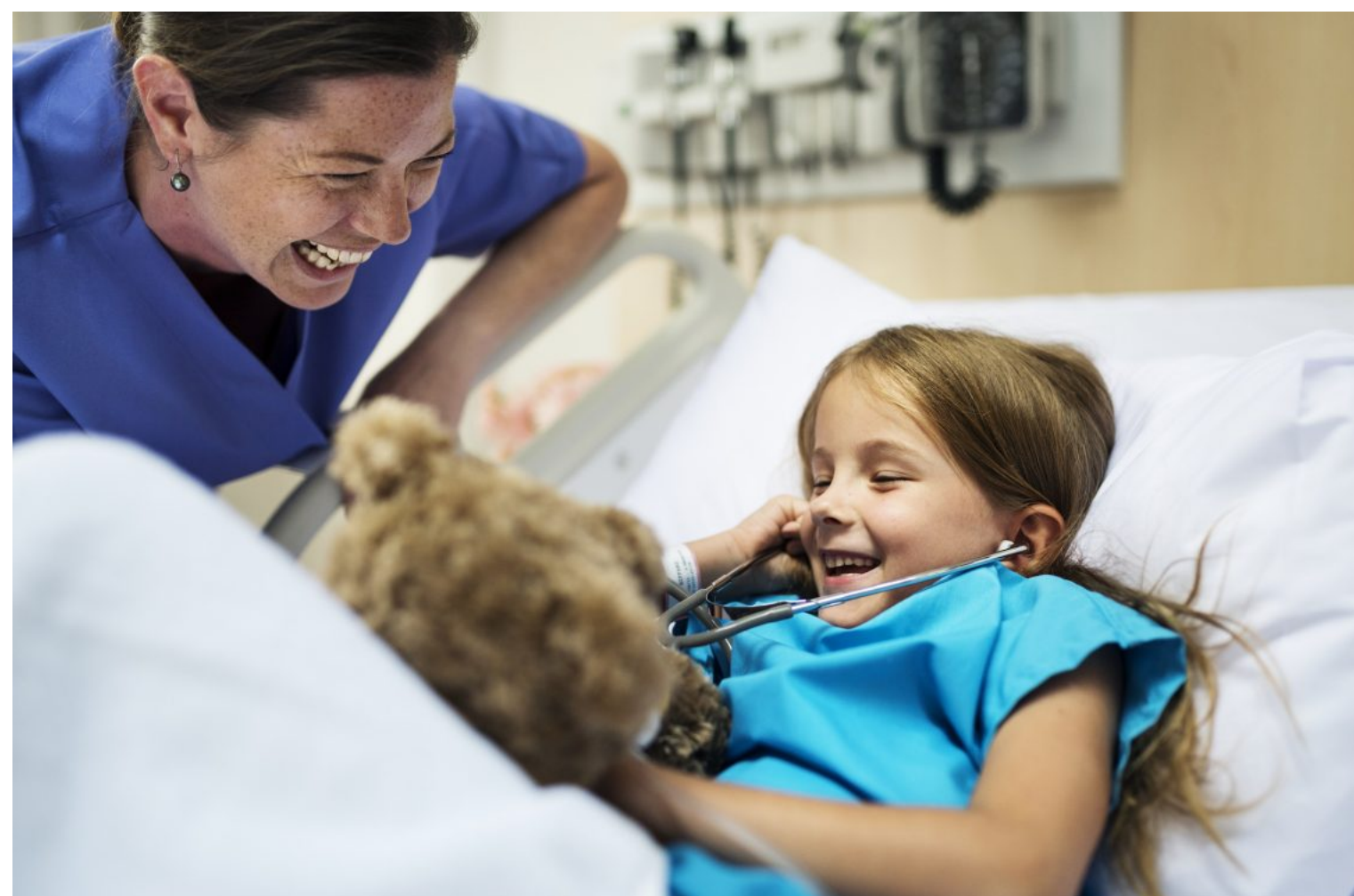

Djeca s teškoćama u razvoju - Istaknute teme

Animatori u dječjim bolnicama malim pacijentima nesebično daruju vrijeme i donose radost

3. listopada 2022. - Dodaj komentar - od Sanja Bubalo

U dječjim bolnicama animacija je na daleko boljem nivou nego prije 20 ili čak 10 godina, ali još ima mjesta za napredak

Odlazak djeteta u bolnicu, bilo da će roditelj moći boraviti s njim cijelo vrijeme ili će pak morati ići kući, jedan je od najstresnijih događaja za cijelu obitelj.

Bez obzira o kakvoj se bolesti radi, u djetetovu životu neminovno dolazi do velike promjene, šoka, straha te cijele palete pomiješanih emocija.

Promjenu u djetetovim emocijama i u njegovu stanju u jedno msu istraživanju upravo na tu temu nazvali sindromom hospitalizma.

Većina djece, navodi se u istraživanju, prolazi sljedeće faze kojima se opisuje ovaj sindrom: faza prosvjeda, faza očajanja i faza prividne prilagodbe.

Bez obzira na stres, strah, neizvjesnost, pa čak i roditelje koji se izmjenjuju uz bolnički krevet, ako dijete dulje vremena mora biti u bolnici, neminovno će se javiti dosada.

Naime, djeca su društvena bića, vole biti stimulirana, zabavljati se, družiti se, učiti i istraživati. Ono što ih najmanje zadovoljava je ležanje u bolničkom krevetu.

Stoga nije ni čudo da su prava djeteta u bolnici čak regulirana i zakonom, pa je tako u Povelji o pravima djece koju je donio Europski parlament u Strasbourgu, definirana Lista o pravima djeteta u bolnici.

U njoj se, među ostalim, navodi i da je potrebno poduzeti određene korake kako bi se smanjio fizički i emocionalni stres koji dijete proživljava za vrijeme boravka u bolnici, te se stoga preporuča i dječja igra, kao jedna od mjera prevencije i aktivnosti pogodne za dob i razvoj djeteta.

U Povelji se govori i o pravima na igru, rekreaciju i obrazovanje. Igra treba biti dostupna u prikladnim oblicima igračih materijala te je potrebno svakodnevno osigurati odgovarajuće razdoblje za provođenje ove aktivnosti.

Hospitalizirana djeca uživaju u istim dobrobitima igre kao i zdrava djeca. Međutim, postoje neke dodatne dobrobiti igre koje hospitaliziranoj djeci mogu olakšati boravak u bolnici. Jedna od ključni je odvlačenje pažnje i razonoda. Djetetu se kroz igru može pomoći da razumije, prihvati i navikne se na novu situaciju i medicinsko osoblje.

Sve to lijepo zvuči na papiru i u teoriji, stoga smo željeli provjeriti provjeriti kako sve to funkcionira u hrvatskim bolnicama i u praksi te na koji način Udruge zadužene baš za ove aktivnosti, koje za njih dobivaju sredstva, provode ono zapisano u svojim programima u djelo.

Što je ono što volonteri rade kako bi uljepšali svaki dan u bolničkom krevetu?

Crveni nosovi

Jedna od poznatijih udruga je ona Crveni nosovi čiji *klaunovidoktori* nikoga ne ostavljaju ravnodušnim. U Hrvatskoj djeluju već 12 godina te tim čini 29 educiranih klaunova doktora koji djeluju na području Zagreba, Rijeke, Osijeka i Splita.

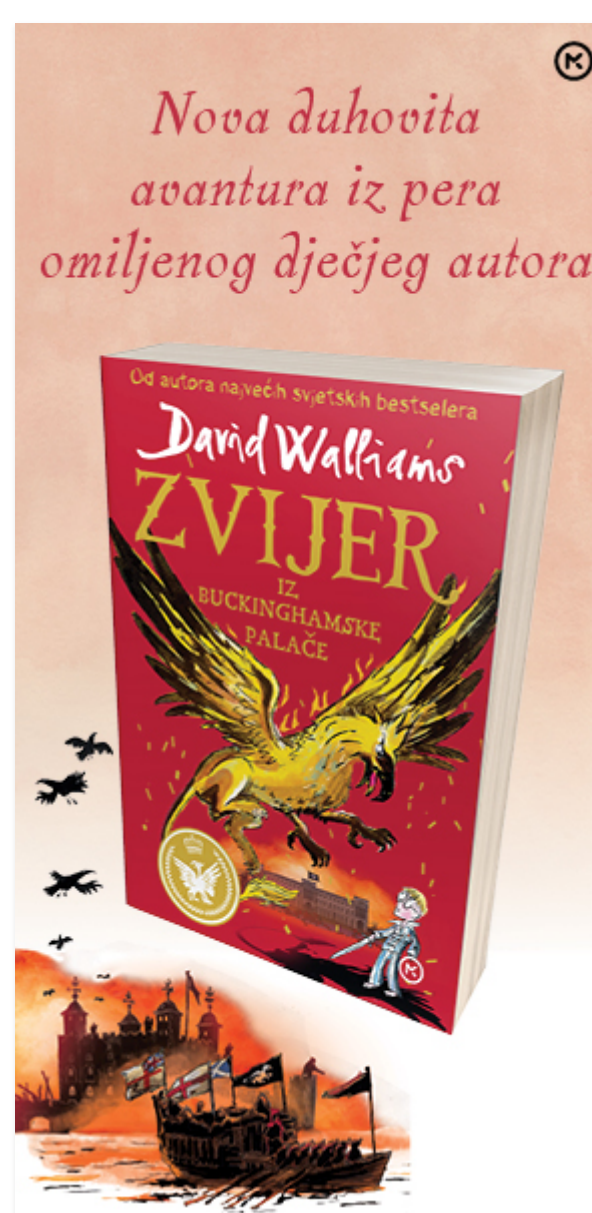
Tu se, objasnili su nam iz Udruge, ne radi o liječnicima već umjetnicima educiranim za rad s bolesnom djecom i djecom s teškoćama. Edukacija, pojasnili su, nikada ne prestaje.

-Od početka ove godine klaunovi doktori su bili u više od 450 raznih posjeta. Neke bolnice posjećujemo i triput tjedno. Na našoj web stranici oformili smo kalendar kako bi roditelji znali kada i u kojoj bolnici će biti prisutni klaundoktori te nerijetko roditelji pokušavaju obaviti pretrage s djecom upravo u danima kada je klaun prisutan – istaknuli su iz udruge Crveni nosovi.

Klaunovi doktori trenutno posjećuju 14 bolnica na području Hrvatske. Što u njima rade?

Uz redovne posjete bolnicama u kojima dva klaundoktora prolaze kroz dječje odjele i ulaze u bolničke sobe kako bi djecu odmaknuli od dijagnoza te im pružili trenutke u kojima opet mogli biti bezbrižna djeca, provode i neke posebne programe.

Jedan od programa kojeg trenutno provodimo u Zagrebu, rijeci i Splitu je "Intenzivan osmijeh" gdje je

Kategorije

[Blog Mamina posla](#)
[Čitaonica](#)
[Djeca s teškoćama u razvoju](#)
[Edukacija i savjeti](#)
[Istaknute teme](#)
[Novosti i događanja](#)
[O nama](#)
[Odgov](#)
[Oprema i uređenje](#)
[Poklon čitateljima](#)
[Prehrana](#)
[Putoteka](#)
[Trudnoća](#)
[Učenje i rekreacija](#)
[Za roditelje](#)
[Zabava i zanimljivosti](#)
[Zdravlje i sigurnost](#)

mu pažnju od nelagodne pretrage, bilo da je riječ o vađenju krvi ili pripremi za operaciju. Time ujedno olakšava i posao medicinskom osoblju. Osim s djecom, klaundoktor vrijeme provodi i s njihovim roditeljima, pružajući im podršku – ispričali su nam iz Udruge.

Tu je još i **Cirkus Pacjentus**, petodnevni program za djecu na dugotrajnom liječenju gdje klaunovidoktori s djecom vježbaju različite cirkuske vještine, uče ih žonglirati, vrtjeti trake i leteće tanjure, izvodi trikove, ali i jednostavnije akrobacije, prilagodene trenutnom stanju djeteta. Posljednji dan radionica, djeca zajedno s klaunovimadoktorima u bolnici podižu cirkuski šator te za roditelje, prijatelje i medicinsko osoblje izvede cirkusku predstavu.

Klaundoktori, osim što razveseljavaju djecu na pregledima, kraćim ili duljim bolničkim liječenjima, imaju i program namijenjen djeci s teškoćama.

To je **Karavan Orkestar**, a riječ o posebno osmišljenoj glazbenoj predstavi koja je nastajala nekoliko godina. U njoj tri klaunadoktora tragaju za orkestrom te ga pronalaze u rehabilitacijskim ustanovama.

Program se odlikuje suptilnim pristupom, jednostavnom i gotovo neverbalnom komunikacijom koju klaunovidoktori ostvaruju s djecom, ostavljajući im prostor za reakciju, ma u kojem god obliku ona došla.

-Dijelom smo i europskog projekta ClowNexus u kojem osam iskusnih europskih klaundoktorskih organizacija istražuje kako se *klauniranje* i humor u zdravlju mogu koristiti za razvoj snažnijih društvenih veza i omogućiti bolju komunikaciju s osobama koje žive s demencijom, djecom s poremećajem autističnog spektra i njihovim roditeljima i skrbnicima. Cilj ovog projekta je u skorije vrijeme iznjedrili posebne programe za djecu iz spektra autizma i starije s demencijom, koje ćemo provoditi u budućnosti čim se oforme – nadodali su iz Udruge.

Klaundoktorica: Donosimo pjesmu, izvedemo skeč, a ponekad je potreban samo zagrljaj

Razgovarali smo s iskusnom klaun doktoricom, sestrom Livadić (Petra Bokić) te saznali kako izgleda njezin radni dan i kako uveseljava male pacijente.

-Niti jedan naš radni dan nije isti, niti sam ja uvijek ista. Kao i svaka druga osoba, ponekad sam loše volje i čini mi se, nesprema donijeti radost. Međutim, u trenutku kada dođem na posao i stavim taj crveni nos na sebe – dobijem misiju. A ona je, donijeti radost – započela je svoju priču Petra, ističući da je po prirodi hiperaktivna i istraživač.

Svaki dan je u nekoj drugoj bolnici, a mi smo ju uhvatili do koje odrađivala smjenu na Institutu za tumore.

Čim uđe među bolničke zidove, preuzima "klaunski karakter". Presvlači se u klaun doktoricu te s paarnar kalun doktorom kreće po odjelu od vrata do vrata, znajući da je iza svakih čeka druga priča.

-Svakome pristupam individualno. Vrlo smo educirani tako da svakom djetetu ponudimo ono što u tom trenutku procijenimo da treba. To je ponekad tek razgovor ili zagrljaj. Ponekad unesemo samo malo vedre atmosfere u sumorno bolničko okruženje. Drugi put izvedemo neku zabavnu točku, improvizaciju ili skeč ispričala je Petra.

Ponekad svojoj maloj publici i roditeljima otpjevaju pjesmu, a ono što mnogu djecu najviše veseli je "slap stick", takozvana nespretnost koju izvode kroz fizičku komediju. Na primjer, spoticanje o nevidljivi kofer, zabijanje u vrata i slično.

-Upravo ta točka pomaže djeci, koja se često osjećaju nespretno i neprilagodeno u bolničkom okruženju, da spoznaju kako i ljudi oko njih nisu veliki i strašni već i sami imaju svoje nesavršenosti i nespretnosti – objasnila je Petra.

Vizita klaun doktora traje oko tri sata, a u svakoj se sobi zadrže točno onoliko koliko treba da bi donijeli radost i osmijeh.

U bolnici, istaknula je sestra Livadić, nisu tu samo za djecu, već i roditelje, a trude se posao olakšati i medicinskom osoblju.

-Roditelji nerijetko treba oraspoložiti više nego djecu. Ponekad nam se doslovno odmore na ramenu, ponekad zaplaču, a nekad trebaju zagrljaj. Medicinskom osoblju olakšavamo rad utoliko što djetetu skrećemo misli prilikom pripreme za operaciju, vađenje krvi ili neki drugi zahvat i tretman.

Kao u svakom poslu, kazala nam je Petra, ima ljudi koji fantastičnoda reagiraju na tebe i onih koji ne žele pomoć i podršku. Ona to ne shvaća osobno. Priznaje pak, ponekad je najteže raditi s tinejdžerima.

-Oni su "veliki", smatraju da su prerasli klaunove, da je to infantilna zabava. Njima je izazovno pristupiti, no to je dio našeg posla i uvijek nekako uspijemo izgraditi prijateljstvo. Najlakši su klinici od 6-7 godina kojima je to sve super – nadodala je.

Smiješak za sve: Čitanje je radost

Među najpoznatijim "tetama i stričekima pričalicama" na našim prostorima su za sigurno one iz udruge "Smiješak za sve", a možete ih sresti 365 dana godini jer oni rade, vjerovali ili ne – svaki dan!

Njihov projekt pod nazivom "Laku noć, pričoljupci", započet će 2014. godine i provodi se i danas u bolnicama Sestre milosrdnice i Srebrnjak. Na Rebro zbog korone nisu mogli dolaziti, no nadaju se zelenom svjetlu iz te bolnice u skorije vrijeme te nastavku dolaska pet volontera.

-Trenutno imamo 160 volontera. Naš cilj je prvenstveno da hospitaliziranoj djeci, koja su izvan svog prirodnog okruženja, probudimo osmijeh na licu i sa sobom donesemo čaroliju bajki i priča koje ih odvođe u svijet mašte. **Potičemo čitanje, razvijamo ljubav prema knjizi, pomažemo djeci u oslobađanju potisnutih i/ili neprihvaćenih emocija u svakodnevnom životu**, a posebice u bolničkim uvjetima- ispričala nam je Ana Konta iz odnosa s javnošću udruge Smiješak za sve.

Djeca im se, očekivano, jako vesele. Ponekad ih čekaju već na hodniku, biraju priču koju žele da im se ispriča za laku noć, sretna što mogu malo razbiti bolničku rutinu i provesti vrijeme s nekim tko nije medicinsko osoblje.

Roditelji ih pak svakodnevno hvale, neki se i čude što potpuno dobrovoljno izdavaju svoje vrijeme za djecu koja su na liječenju. No, ponekad čitaju čak i tjeskobnim roditeljima, da im barem na trenutak otklone zabrinutost i strah.

Najveća nagrada ovim vjernim volonterima je spoznaja da su nekome pomogli i uljepšali dan.

-Volonteri su ljudi velika srca i osjećaju se radosno i zahvalno ako su nekome izmamili smiješak na lice. Usrećivanje drugih je, kažemo, najplemenitija vještina – istaknula je Konta.

Njihove aktivnosti usmjerene su isključivo na čitanje i to djeci od 6 do 18 godina. Novi volonteri prolaze jednodnevnu edukaciju kako se ponašati na odjelu te koje priče za koga izabrati.

-Mi ne znamo djetetove dijagnoze, s njima ne razgovaramo o bolestima. Jedino znamo na kojem se odjelu nalaze. Neka djeca, uz temeljnu bolest zbog koje su zadržani na liječenju, imaju i teškoće u razvoju. To zna biti zahtjevno – priznala je Konta, dodajući kako se uvijek uspiju prilagoditi takvim situacijama.

-Budemo strpljivi i pokušamo zaokupiti dijete dobrom pričom, malo je prilagodimo za slušanje pa su djeca jako sretna i zadovoljna – napomenula je.

Ako ih pitate trebaju li što, odražaju vam da ne. Imaju sve što im treba. Prije svega dobru volju, velik osrce te torbe pune slikovnica i knjiga. Neke nabave sami, neke posude u knjižnici. Najvažnije im je da djeci dođu s radošću i da su im svi kalendari popunjeni kako niti jedno dijete ne bi ostalo bez svoje priče.

Krijesnica

Jedna od Udruga koja zaista predano radi na animaciji i zbrinjavanju svojih korisnika je Krijesnica. Zbog korone su njihove aktivnosti po bolnicama zastale, no očekuju da će uskoro dobiti zeleno svjetlo i vratiti se uveseljavanju malenih onkoloških pacijenata kojima su primarno i usmjereni.

Jedna od njihovih volonterki, Klara Bosnić, sudjeluje u programu Mladi mentori i do korone je redovno posjećivala djecu na onkološkim odjelima zagrebačkih bolnica.

Klara, koja je nedavno diplomirala na Medicinskom fakultetu, ispričala nam je kako je sada puno aktivnosti udruge prebačeno "van", odnosno u kampove, na svjež zrak, što je djeci možda i najpotrebnije.

U tim kampovima, djeca razmjenjuju priče, iskustva, druže se, pa čak i putuju u goste, pa je tako organizirana suradnja s kampom iz Srbije.

Tamo, kazala nam je Klara, svi imaju slične probleme, ne stide ih se te otvoreno razgovaraju. Nije čudno što nemaš kosu i što moraš redovito ići na terapije i uzimati lijekove.

No, ponekad, u procesu liječenja, sve što imaš je bolnička soba i tada je animacija izuzetno važna, a upravo to je ono u čemu se ova novopečena liječnica i našla.

Volontirala je u domu za nezbrinutu djecu, u pučkoj kuhinji, a prijatelj iz djetinjstva koji je bolovao od leukemije bio je taj koji je u njoj ostavio dubok trag te je poželjela uveseliti i drugu, njemu sličnu djecu kao što je ranije uspjela i njega.

Jednom tjedno odlazila je na odjel neke zagrebačke bolnice, a prije posjeta im je savjetovano da uvijek odaberu odlazak djeci kod koje nisu bili prošli tjedan. Naime, time se izbjegavala mogućnost vezanja uz djecu što se moglo lako dogoditi svakom volonteru.

-S djecom smo radili apsolutno sve što ih je zanimalo ili veselilo. Ponekad je to bilo igranje igricama playstationu, ponekad igranje društvene igre, crtanje ili pričanje. Osim djeci, naše prisustvo pomagalo je i roditeljima koji bi iskoristili to vrijeme i zaletjeli se u trgovinu, na kratku kavu, ma bilo kakav dobrodošao predah od cjelodnevnog dežuranja. Jer koliko god želiš biti uz svoje dijete, nitko nema sposobnost biti na vrhuncu kapaciteta 24 sata dnevno – objasnila je Klara.

Napominje kako je poseban osjećaj kada ti roditelji pošalju zahvalu što si im pomogao, "uskočio", a dječja radost je nemjerljiva. Često se upravo volonterima povjere i otvore više nego roditeljima. Očito se, smatra ona, imaju potrebu nekome povjeriti, no s roditeljima možda nemaju takvu komunikaciju i onda su im volonteri u stvari najbolja podrška.

-Lijepo je, ali ponekad i teško. Znaš ostati sam s djetetom koje si upoznao prije 10 minuta i ono počne plakati, a ti si mu sad tu zamjena za mamu, moraš ga znati smiriti i utješiti. Zato smo svi mi dobro obučeni, dobivamo savjete kako razgovarati s djecom, kako odgovarati na pitanja, što reći, a što ne – ispričala je Klara.

Najbitnije je, glasi naputak ne gledati dijete kroz dijagnozu i sažaljevati ga. to je samo dijete koje se želi igrati i družiti kao i svako drugo, a trenutno je u bolnici odvojeno od svojih prijatelja.

-Srećom, mama mi je uvijek govorila kako sam djetinjasta, pa mi to u takvim prilikama dobro dođe. Kada pristupim djeci, želim biti *najludastija* i najveselija što mogu. Tako se i djeca i ja najbrže opustimo – istaknula je Klara.

Koliko je taj posao odgovoran, emotivno iscrpljujući i zahtjevan svjedoči i činjenica da je volonterima nakon boravka u bolnici na raspolaganju i psihološka pomoć kako bi lakše "preradili" sve ono što su tog dana proživjeli.

Savez društava "Naša djeca" Hrvatske

Njihov najpoznatiji projekt svakako je "Za osmijeh djeteta u bolnici", no kao aktivan partner sudjelovali su u nizu drugih aktivnosti, od uređenja prostora u klinici do edukacijskih aktivnosti i opremanja soba ležajevima za roditelje kako bi mogli boraviti uz svoje dijete.

Kada su krenuli implementirati svoje projekte u bolnice, što su učinili uz veliku podršku zaposlenika, ipak su naišli na mnogobrojne prepreke, od financijskih do organizacijskih.

Ipak, višegodišnji trud i rad su se isplatili, što se najviše vidi po zadovoljnim roditeljima.

-Roditelji i djeca sigurno prepoznaju i cijene sve ove aktivnosti. Prije 20-tak godina učinjeni su nagli pomaci, a danas je to civilizacijski standard koji se ne dovodi u pitanje. Za primjer, tijekom pandemije, naša klinika nije niti jedan dan zatvorila ustanovu za posjete roditelja i 24 satni boravak uz dijete. Zbog novonastalih okolnosti potresa bili smo prisiljeni neke stvari smanjiti i ograničiti, sve se odvijalo u kontroliranim uvjetima ali se odvijalo istaknuli su iz Saveza.

Kao i kod većine drugih udruga, korona je omela djelovanje i ove, no aktivnosti se polako vraćaju na repertoar te male pacijente, ako je suditi prema svemu, očekuju veselije jesen i zima.

Rijeka 26.11.2019. Klinički bolnički centar Rijeka, odjel za hematologiju i onkologiju Malena Luna Baranji (4,5) koja je na bolničkom liječenju u KBC Rijeka u društvu mame Sanje lašić

-Imamo otvoren i Odsjek za podršku pacijentima, kroz koji provodimo projekte humanizacije bolničkog liječenja. Voditeljica odsjeka uvela je grupne i individualne volonterske aktivnosti. Svaki dan u tjednu imamo po jednu grupnu volontersku aktivnost poput izvođenja bezopasnih kemijskih pokusa od strane gimnazijalaca, informatičke radionice ili posjete terapijskog psa. Individualni volonteri dolaze pojedinačno u različita doba dana i provode s djecom edukativno zabavne aktivnosti – naveli su iz Saveza, dodajući kako se nadaju da će laganim koracima nanovo uvesti ove aktivnosti među malene pacijente koji ih jedva čekaju.

Jasenka Borovčak, njihova volonterka iz društva "Naša djeca" Zabok, oduvijek se pronalazila u radu s djecom.

-Djeca se uvijek razvesele igri, kreativnim aktivnostima, čitanju priča i cilj je da ih se okupira nečim što vole kako bi zaboravili da su u bolnici. Ipak, moram istaknuti da ih u vrijeme blagdana dolazak Svetog Nikle i Djeda Mraza oduševi. Kao i njihove roditelje – kazala je gospođa Jasenka.

Smatra da nema ništa ljepše, nego uveseljavati svojim dobrovoljnim volonterskim radom uveseljavati te pomagati gdje je i kada to potrebno. Zna da to roditeljima puno znači, pa je podijelila i jedno posebno lijepo iskustvo:

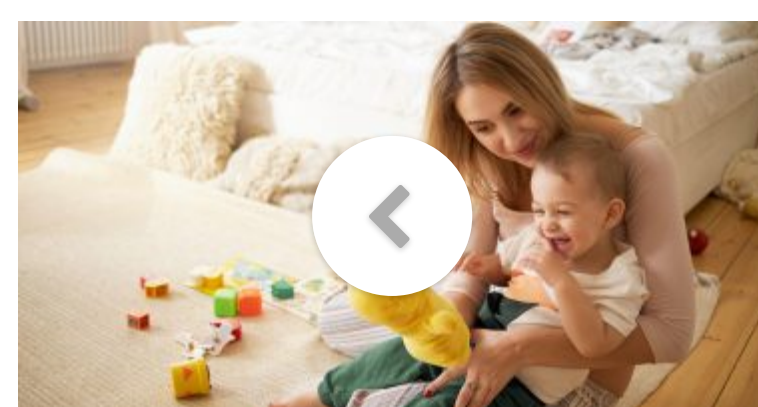
- Imam baš jedno lijepo iskustvo koje mi se desilo ove godine kada mi je prišla žena koja je sa svojom bebicom ležala na Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Zabok 2016. godine. Nekolicina nas je povodom Dana bolesnika dijelila lutkice koje smo sami šivali i zaželjeli im što brži oporavak. Nakon 7 godina, kada me je sreća imala je potrebu zahvaliti, jer joj je tada to jako puno značilo, i kao što je rekla, sjećat će se te geste za cijeli život.

foto: Unsplash, Freepik

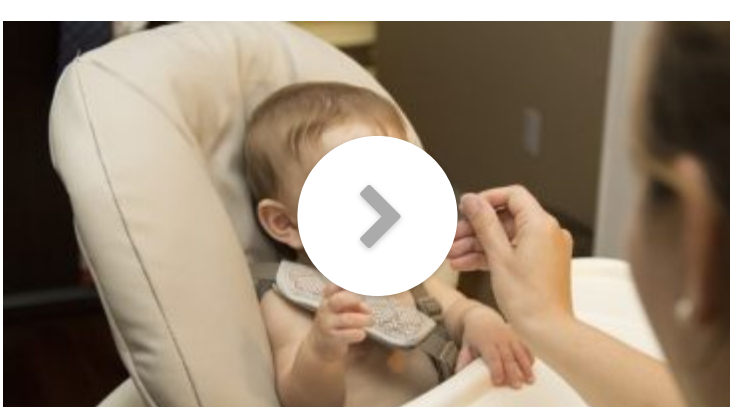
* Ovaj tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora ova u elektroničkim publikacijama.

#aniamtori u bolnici #animacija bolesne djece #animiranje djece u bolnici #čitanje bolesnoj djeci #Crveni nosovi #Klaunovi doktori #smiješak za sve #udruga kriješnica

"Mama, igray se sa mnom", što dijete ovom molbom zaista želi poručiti

30 stvari o kojima vaša "beba" razmišlja dok ju pokušavate nahraniti

Komentirajte

Prijavljeni ste kao Sanja Bubalo. Odjaviti se?

Vaš komentar

Objavite komentar

Ova web-stranica koristi Akismet za zaštitu protiv spama. Saznajte kako se obrađuju podaci komentara.

script async src="https://pagead2.googlesyndication.com/pagead/js/adsbygoogle.js">